

Glasilo
Gorenjskega
odreda

Gorenjski
partizan

leto: II

st. 13

izdaje vsakih
14 dni

VSEBINA

Akcije naših edinic	Stran	3
Problem skrivaštva in deserterstva ..... (Lotrič Janez - Jonkl)	"	7
Propagandno delo naših edinic ..... (Črtomir)	"	10
O srbečici (dr. Edvard)	"	14
Vojški in politični pregled (Ljubo)	"	17
Zbrojek smo zaplenili (Stane)	"	21
S kolom, ključi in lo pfenigi	"	23
V Beneški Sloveniji (Marko, ... stabna patrola)	"	25
Ujeti ženi (Perun, I.bat.)	"	27
Nekaj ruščine (Marko)	"	28
Partizan se smeje	"	31

Dokcije naših edinic

10.5. ob sedmi uri zjutraj je patrola I.MSV minirala osebni vlak na železniški progim med Kranjem in Sv.Joštom. Uničena je bila lokomotiva in 7 vagonov. Pri tem je poginilo 5 Nemcev. Promet je bil ustavljen za 1 ur.

Istega dne je patrola I.bataljona v setnici nad Polhovim Gradcem ubil belogardista.

Istega dne je patrola I.bataljona zl težkim in 2 lahkima mitraljezoma nad vasjo Hosta napadla sovražnika v jakosti okoli 200 mož, ki se je v treh skupinah vračal s preiskav v Gostečah in Godešiču pri Škofji Loki. Vse tri skupine Nemcev so se pa nično razbežale in se šele čez kake četrt ure že v bližini Škofje Loke toliko znašle, da so začele odgovarjati s streljanjem. Na nemški strani sta padla 2 gestapovca in dva konja.

11.5. je patrola III.bataljona na progi Jesenice - Radovljica premaknila tračnico, zradi česar se je iztirila lokomotiva tovornega vlaka. Promet je bil prekinjen za 20 ur.

Istega dne je patrola I.bataljona pobrala 2000 metrov izolirane telefonske žice na telefonski liniji Škofja Loka-Sv.Katarina.

12.5. je patrola 3.MSV minirala železniško prog med postajama Javornik - Jesenice. Ko je privozil oklopni vlak, se je iztiril ter zgrmel preko nasipa v dolino. Pri tem je v oklopnjaku nastala eksplozija, ki je ubila 5 mož sovražne posadke.

- 13.5. je patrola I. bataljona delno razdejala most z železniško progo med postajama Rateče - Škofja Loka. Promet je bil ustavljen za 12 ur.
- 14.5. je oddelek 2. in 3. čete II.bataljona napadel sovražno postojanko v Puterhofu nad Tržičem (Bornov grad). Pri napadu so naši borci začeli veliko državno lesno podjetje z vsemi zalogami lesa.Sovražnik je dobil pomoč iz Tržiča, katero je naša zaseda napadla. Po 4-urni borbi so se naši umaknili. Sovražnik je imel 3 mrtve in več ranjenih.
- 15.5. sta 2 minerca 3.MSV minirala železniško progo med postajama Javornik - Žirovnica. Ko je prvozil transportni vlak, se je iztirila in močno poškodovala lokomotiva in 3 vagoni. Proga je bila porušena v dolžini 4 m. Promet je bil prekinjen za 12 ur.
- 16.5. je patrola 1.MSV minirala železniško progo Kranj - Škofja Loka. Proga se je porušila v dolžini 45 m. Promet je bil prekinjen za 12 ur.
Istega dne je patrola 2.MSV minirala železniško progo pri vasi Potoki med postojama Žirovnica - Javornik. Uničene so bile 4 tračnice. Promet je bil prekinjen za 16 ur.
- Istega dne sta 2 minerca 3.MSV nad Jesenicami minirala električni daljnovid viške napetosti. Porušen je bil 1 razbremenilni drog, s čimer je bil daljnovid porušen v dolžini 600 m. Zaradi te sabotažne akcije je obstalo več elektromotorjev v tovarni KID Jesenice, ki jih vod dočaja energijo.
- 17.5. je patrola 4 tovarišev iz III. bataljona

KATERA EDINICA BO NAJVEČ MOBILIZIRALA?

zažgala Sokolski dom v Žirovnici, v katerem so se nameravali vseliti belogardisti. Ker so Nemci požar pogasili, stavba ni pogorela, ampak je le v notranjosti poškodovana.

- 18.5. je patrola I.bataljona v jakosti 26 tovarišev na Poljanski cesti ned Zmincem in Gaberkom napadla švabobransko patrolo, ki je štela približno 70 mož, ter je prisilila k umiku. 1 sovražnik je bil ubit in eden ranjen.

Istega dne je patrola 6 tovarišev iz ninerske edinice 2.čete I.bataljona minirala prosvetni dom in šolo v Voklem pri Kranju. V obe stavbi so se nameravali vseliti belogardisti. Prosvetni dom je popolnoma uničen, šola je za vselitev nerabna, ker je del stavbe odneslo.

Istega dne je patrola II.bataljona zažgala na novo zgrajeno postojanke(barako) za belogardiste na Primskovem pri Kranju. Baraka je do tal pogorela.

- 19.5. v popoldanskih urah je patrola I.bataljona v vasi Govejk nad cesto Sora - Ločnica napadla 30 mož močno nemško graničarsko patrolo. Ostra borba se je končala z jurišem naših borcev. Sovražna patrolo je zbezala po bregu navzdol na cesto Sora-Ločnica. Sovražnik je imel 4 mrtve in 3 ranjene. I.bataljon je zaplenil novo češko zbrojovko (puškomitrailjez), 2 saržerja municije, torbico s priborom in rezervnimi deli, pištole z le naboji, 1 dalnogled, 2 bombe in nekaj opreme.

Istega dne je desetina III.bataljona na železniški progi Lesce - Žirovnica ključi odvila vijake in premaknila tračnice. Ko je pol ure za tem pripeljal tovorni vlak, so se trije vagoni, ki so bili priklopjeni pred lokomotivo, iztirili in razbili. Promet je bil prekinjen za 12 ur.

- 20.5. so 3 obveščevalci obveščevalnega centra G.O. ob 1. uri dopoldne minirali železniško progo pri Kranju, pri čemer se je iztiril in poškodoval 1 natevorjen vagon.
- 23.5. v noči na 24.5. je patrola 3. čete I. bataljona med vasema Goričane in Sora uničila telefonski vod v dolžini ckr. 2000 m.
- 24.5. v dopoldanskih urah je patrola, sestojecā iz Nemcev in belogardistov, od Sv. Ozbalta opazila taborišče 1. Čete in štaba I. bataljona, ki se je nahajalo na Sv. Petra hribu (Leški hribi), in ga začela obstreljevati. 3. četa istega bataljona, ki je prišla iz poleg ležečega taborišča, je skupno s prvo četo zavzela položaje in napadla sovražnika, ki je hitre pobegnil. Lsovršnik je bil ubit.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!

PROBLEM

skrijaštva in dezerterstva

V zvezi z mobilizacijo vseh narodnih sil za čimprejšnji zmagovali konec narodne osvobodilne borbe se na našem narodnem telesu ponekod pojavlja problem skrijaštva in dezerterstva kod nezdrav pojavi, katerega pa bomo z vso strogostjo in železno doslednostjo odpravili.

Na podlagi odloka o splošni mobilizaciji je Izvršilni odbor OF pozval k aktivni borbi zoper okupatorja vse sposobne moške širom naše zemlje. Večina slovenskih mož in fantov se je takoj odzvala klicu svoje narodne oblasti in formirale so se številne in močne nove edinice naše vojske. Ni čudno! Kajti slovenski narod je v teku krvave borbe proti nasilnemu tujcu in domačim hlapčevskim izdajicam spoznal svoje pravo poslanstvo in se na klic svojega narodnega predstavnštva polnoštevilno odzval, zavedajoč se, da kliče – narod. To spoznanje, da se bori za svoj lastni obstoj, za bodočnost svoje družine, za svojo zemljo, za vse svoje najdražje, daje našim borcem tisti neusahljivi vir vztrajnosti, odločnosti in poguma, katerih nešteto dokazov bo zapisano v zgodovini slovenskega narodnega prerojenja in vstajenja.

Posamezniki pa so še med našim narodom, ki ne razumejo klica velikega časa ali pa ga nočejjo razumeti, iz česar izhaja, da se odtegujejo splošni narodni dolžnosti – da branijo domovino. Toliko propadli niso, da bi se vdinjali okupatorju ali domačim izrodkom, to se pravi, nekaj narodnega čuta imajo še v sebi. Manjka pa jim tiste samozavesti, tistega zdravega gledanja na

razvoj domačih in svetovnih dogodkov, ki bi jih usposobilo, da bi tudi oni kot nešteto drugih v času največjega in najbolj odločilnega narodnega vzpona postavili vsak na svoje mesto celega moža. Nimajo tistega čuta slovenske narodne zavednosti, da bi zgrabili za orožje in pomagali graditi srečno bodočnost svojemu narodu, temveč se odtegujejo vojaški dolžnosti, ki je največja svetinja vsakega zavednega člena naroda. To so takozvani skrivači, ki mislijo, da bodo najtežje in najbolj važne trenutke v zgodovini svojega naroda preživeli kar tako brez vsakih žrtev. Nimajo čuta odgovornosti pred svojim narodom, ne zavedajo se kaznivosti svojega postopanja, kajti za svojo neaktivnost bodo dajali strog odgovor pred slovensko narodno oblastjo v bodočnosti. Pa tudi že danes! Področno vojaško sodišče nekje na osvobojenem ozemlju je v procesu, ki ga je izvedlo, izreklo proti večjemu številu teh skrivačev delno ali celotno zaplemebo premoženja in to sodbo je tudi višje vojaško sodišče potrdilo s podrobno obrazložitvijo.

Vsi taki in podobni elementi naj se zavedajo resnosti položaja in čimprej spremenijo svoje stališče ter pokažejo z dejanji, da so vredni sinovi slovenskega naroda.

Drug problem v naši vojski je dezterterstvo. Tu pa tam se zgodi, da pripadnik NOV in PO Slovenije samolastno zapusti svojo edinico, bodisi zaradi nezavednosti, bodisi zaradi špekulacije, zaradi naveličanosti ali kakih drugih neutemeljenih razlogov. Zavedati se je treba, da je vsaka samolastna odstranitev iz edinice vojaško kaznivo dejanje, ki se po vojaških zakonih najstrožje kaznuje. Dezterterstvo je kaznivo še v mirnih časih, tembolj torej danes, ko se bije gigantska borba za obstoj in svobodo ter boljše življenje našega naroda.

Izredno bataljonsko sodišče I.bataljona G.O. "Tomaževega" je v kazenskem postopku proti trem deztererjem izreklo nad vsemi smrtno kazen in jo

utemeljilo na tale način: sodišče se je odločilo za najtežjo kazeno nad dezterterji poleg ostalega tudi iz razloga, ker v času, ko najboljši živencovi padajo za svobodo svojega naroda na strahopetnejši način, t.j. z dezertacijo sabotirajo narodno osvobodilno borbo. K tej utemeljitvi ni potreben nikak poseben komentar.

Zato naj vsi tisti, ki so zagrešili omenjeno kaznivo dejanje, spregledajo svojo krivdo, popravijo, kar so zagrešili, in se pridružijo neustrašenim borcem, ki uničujejoč okupatorja terkujejo novo narodnost in državnost slovenskega človeka. Tisti pa, ki morda omahujejo, ki se v gotovih trenutkih bavijo s sramotno mislico, da bi zapustili naše vrste, ki se ne čutijo dovolj močne, da bi vzdržali še zadnje napore in žrtve, ki bodo tisočero poplačane, tisti, ki jih bega okupatorjev teror in puhla izdajniška beseda belo - plavo gardistov in protinarodnih elementov sploh, naj se zavedajo resnosti položaja, zavedajoč naj se, da kot aktivni borci doprinesejo največ za svoj narod in da svobodani več daleč. Končno naj realno in objektivno pogledajo stvarnosti v oči ter prekinejo s svojo omahljivostjo, zavedajoč se, da je danes dezterstvo poleg izdajstva najhujši zločin, ki ga kdo zagredi nad lastnim narodom. Poleg tega bo narod sodil, če ne prej pa pozneje. Zavedajo naj se, da se danes piše leto 1944, leto osvoboditve in polaganja računov.

Lotrič Janez - Jonkl

V BODU PROTI
skrivateljem in strahopetcem
OPORTUNISTOM

Propagandno delo naših edinic

Žepni časopisi.

Od I. bataljona smo prejeli 1-2 številko bataljonskega glasila "Za Tomažem v boj".

Ta naslov veže. Ime, ki ste ga napisali na ščit, stavi zahteve na vas. Bodite ga vredni! Na čelu te številke pogrešano članka, posvečenega duhu padlega komandanta Tomaža.

Pri presoji bataljonskega glasila uvažujemo dva momenta: 1. Kritiko (kako bataljonski propagandist ocenjuje žepne časopise čet v sestavu bataljona) in 2. izbor (kako izbira članke iz četnih glasil za bataljonsko glasilo).

Kritike ta številka ni prinesla. Vpeljati pa jo je treba takoj z naslednjo številko. Zakaj kritika je pogoj napredka. Izbor je bil dovolj spreten. Pobral je iz prvih dveh številk 1. in 2. čete vse, kar je bilo količkaj dobrega.

Iz vsebine bi omenili "Potevanje na Dolenjsko in nazaj", ki ima vse lastnosti dobrega potopisa. Tovariš Kekec zna zanimivo in prijetno pri povedovati. Ob napakah tovarišev, ki prihajajo na pohodu do izraza, se porogljivo smeje, ob sledovih in znakih časa in razmer, ki jih vidi ob poti, se zamisli ter priponni to in ono. Obe posmrtnici "Inotu na prerani grob" in "Mrtvemu tovarišu Gubcu v spomin" izzvenita ob koncu v voljo po aktivnosti in osveti. "Komandant Tomaž eden proti tridesetim", "Tovariš komandant Tomaž mobilizira na orožniški postaji" in "Brzostrelke" so trije vedri spomini na padlega komandanta, ki popularizirajo Tomažovo hrabrost. "Kako sem bil mobiliziran" se lepo čita, čeprav smo člankov s to temo čitali že nič koliko. "Premnik" je sličica premika čete, ki se ob koncu zaostri v maščevalno grožnjo tiranom. Članek "Rus-

ki partizan napada" nas seznanja z junashtvom. ruskega partizana. Iz ostale vsebine bi omenili še "Tako smo preizkusili težko strojnicu"-aktualen in dober poizkus reportaže.

Številka je precej resna, duh v njej vseskozi borben in oster. Vendar list še ni vreden propagandni inštrument vojaškega duha Tomaževega bataljona.

II.bataljon nam je poslal 4.številko svojega glasila "Mi vstajamo".

"Vstali smo" je aktualna in dobra pesem."Ko-liko nas je?" je izzivajoč, samozavesten vzkljik porojen iz navdušenja sredi od kresov svetle prve majske noči. V precej gostobesedni pesmi "Me-geč maj" legalec iz doline z otožnimi glasovi o bjokuje usodo svojega naroda in prosi ves svet naj se usmili Slovencev in jim prizna pravico do življenja. Popolnoma nesodobno. Naše narodne solze spadajo v zgodovino. Nekoč so naši pesmiki tožili, danes pojo bojno pesem. Nekoč smo prosili, danes držimo za puške. Sami smo si rešili življenje, pa naj prosimo, da se nam pravica do tega življenja prizna? Sestavek "V akcijo" je za-stavljen s široko reportersko kretnjo, ki pa se po uvodu nenadoma in nepričakovano prelomi. Pesem "Zvezda na vzhodu" s svojo nekoliko hladno simboliko ne učinkuje dovolj neposredno in živo. Pesem "Žrtvam" bi bila kar lepa, če v njej ne bi bilo nekaj nelogičnih besednih vezav. Omenili bi še "Mitraljezce", lahkotno pesem bredine trojke pozrtvovalne in zavedne.

Številka ima čustven poudarek. Zelo nežno vse skupaj, brez vojaškega duha. Pogrešamo reportaž iz borb z okupatorjem.

Tudi III.bataljon nam je poslal svoje glasilo "Odmev z gora" št.3-4. Naslovna slika na o-vitku je nemogoča:neokretna lutka, ki naj pred-

KATERA EDINICA BO NAJUSPEŠNEJŠE PGBIJALA
SOVRAŽNO PROKLAMANDO ?

stavlja partizana, z razprtimi rokami leti materi v objem. Z naslovno sliko v sorodu je pesem "V večerni zarji", ki poje o junaku, ki se trudno opira na puško in pretaka solze ob pogledu v dolino. Ta klavrna spaka naj bi bil partizan? V drugi pesmi "Partizansko življenje" se izraža oportunistično čakanje s samo obljubo osvete. S potjo v partizane se bavijo kar trije članki. V njih se sicer izraža sovraštvo do okupatorja in predanost narodno osvobodilnim ciljem, vendar bi bila izpoved doživetja iz partizanskih borb plo dovitejša kot obdelava te konvencionalne teme. "Na miting" popisuje pot tovarišev v dolino, ne prikaže nam pa mitinga samega, ki bi nas bolj zanimal. V "Doživljajih in trpljenju v Begunjah" popisuje tovariš svoj križev pot skozi begunjsko ječo. Ta sestavek in pa "Sabotažna akcija" sta najbolj stvarna in zanimiva prispevka v vsej številki.

Glasilo III.bataljona ne zadovoljuje. Tako po obsegu kot po vsebini je čez mero revno. V njem ne vidimo borca III.bataljona v življenju in borbi. Obrabljeni motivi, ki se v zvezku obravnavajo, tovarišem ne bodo dali kakšnih močnih pobud. "Odmev z gora" pokazati več smisla zapotrebe in interesu svoje okolice.

2. minerska četa nam je poslala 11. številko "Glasu Jeloviče".

"Zaseda" govorí lepo o tovariški medsebojni pomoči in pozrtvovalnosti do ranjencev. "V patrilo" je stilistično lepa sveža slika pomladne prirode. Je pa bolj podobna opisu sprehoda iz mirnih dni, kot reportaži z obhoda partizanske patrole. Članek "Brat, ti trpiš!" je preveč po hamletovsko zasanjan in zamišljen. "Svidenje" in "Kako sem prišel v partizane" imata to dobro stran, da sta iskrena. Zgodbe o prehodu iz okupatorjeve vojske v našo se v našem žepnem časo-

pisju zelo pogosto pojavljajo in so si med seboj podobne kot groš grošu. Merilo njih vrednosti je iskrenost izpovedi. V precej obsežnem kočiku za smeh si tovariši z nagajanjem dajejo pobude.

Nekaj je v tej številki dobrega, a ne veliko. Vse je preveč šibko, iz tenkih niti stkan. Zato list ni mogel zajeti trde partizanske resničnosti. Treba bo zgrabiti s krepkejšim prijemom, da vam ostane v roki kos stvarnosti.

Če izvzamemo glasilo I. bataljona, moramo sicer o vseh ostalih treh obravnavanih žepnih čascopisih ugotoviti, da se po vsem svojem vzdušju odmikajo od trde, neposredne realnosti okolice, v kateri listi nastajajo in za katero nastajajo. Nujno je, da se naši žepni čascopisi tesneje povežejo z življenjem svojih edinic. Postati morajo bolj vojaški; vojaški ne le po besedah temveč po duhu. Priporočamo vam, da v svojih glasilih prinašate pregled svojih vojaških in sabotažnih akcij, v katerih izrekajte priznanje tovarišem, ki so se v akcijah s hrabrostjo posebno odlikovali.

Mitingi.

Prejeli smo podrobna poročila o mitingu I. in mitingu II. bataljona.

Miting I. bataljona je veljal proslavi 1. maja. Program je bil zelo bogat, pester in pravnič šablonski. Brez dvoma je miting v polni meri dosegel svoj namen.

Miting, ki ga je 11. maja priredil II. bataljon ob sodelovanju terenskih delavcev, se je vršil v vasi, ki za naš pokret do zdaj ni kazala razumevanja. Mitingu je torej ta okoliščina stavila posebno nalogu. Kako so prireditelji to nalogu rešili?

Tovariš politkomisar Ružo je zbranemu ljudstvu v svojem govoru po poti slovenske zgodovine dokazal nujnost in pravilnost našega pokreta, tovariš Švejk pa je govoril o lokalnih vprašanjih in potrebah te vasi ter pokazal vaščanom

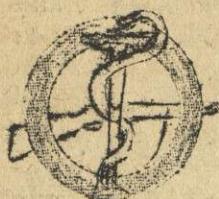
njih napake in nedelavnost.

Vzporedno z govorom tevoriša Kuža, ki je šel po poti zgodovine, bi bil moral en govornik še s stališča sedanjega razvoja vojaške in politične situacije v svetu prikazati po sovražni propagandi zbeganim ljudem potrebo in pozitivne izglede naše narodno osvobodilne borbe.

Umetniški program je bil primeren, le zabavne točke (šale, solospevi in duet) naj bi se bili ločili od ostalega sporeda in se predvajali pri prosti zabavi v odmorih med posameznimi plesi.

Črtomir

KATERA EDINICA BO PRIREDILA NAJVEC MITINGOV?

SRBEČICI

Spozнати hočemo našega hudega sovražnika, ki nam krati spanje, povzroča gnojenje kože in ki s svojim hitrim širjenjem od človeka do človeka postaja že prava nadloga. S tem, da o srbečici govorim kot o sovražniku, hočem povdariti, da je povzročitelj srbečice živo bitje, ki ga ncremo videti. Nešteto je napačnih razlag o postanku srbečice. Nekateri trdijo, da povzroča srbečico slaba kri, drugi slaba prehrana, tretji zopet dolžijo razne bacile in stoti ne vem kaj že. Povzročitelj srbečice pa je samc eden in sicer majhna uš, ki ji po slovensko pravimo s v r b e c .

Svrbec ima skoro isto obliko kot navadna uš, samo da je bolj okrogel in tako majhen, da ga s prostim česom komaj opazimo. Z navadnim pove-

Čevalnim steklom pa dobro vidimo njegove oblike. Navadna uš povzroča srtenje kože s tem, da leze po perilu ali obleki in s svojim gibanjem draži živčne končiče v koži. Zato zadostuje, da se malo popraskamo in uš s tem vznemirimo, zaradi česar se ona petuhne in srbenje prestane. Če pa se popraskamo, kadar povzroča srbenje svrbec, ne moremo doseči istega uspeha kot pri ušeh, kajti svrbec ne živi na koži ampak v koži.

Čim pride svrbec na človeka, začne samica takoj riti v kožo in napravljati v gornjih plasteh kože slične kanale kot pod zemljo krt. Svrbec si dela pota v koži s tem, da razjeda tkivo kože in mu napravljeni kanali služijo za odlaganje jajčec. Uš se samo dotika kože in jo nalahno draži dočim se svrbec naravnost zarije med živčne končice in jih s svojim grizenjem na vso noč draži. Srbca s praskanjem ne preženemo kot uš, ampak ga šele razdražimo. Zato opazimo pri človeku, ki ima srbečico, mnogo površnih prask na koži, kar je znak močnega srbenja.

Ko samica izleže jajčeca v napravljenih kanalih, se pojavi zopet na koži in začne po opolditvi zopet riti v kožo ali pa se preseli ob ugodnih pogojih na drugega človeka. Isto napravijo na novo zleženi svrbci, ki zlezejo iz kanalov in se petem gibljejo po koži in isčejo novega primernega terena za naselitev. Ker je razploditev svrbcev velika, nam postane razumljivo da se bolezen tako hitro razširi po vsem telesu. Ker se gibljejo svrbci tudi po površini kože, preidejo v obleko ali odejo, je okužba preko teh predmetov ali po direktnem dotiku kože zelo lahka stvar. Znani so nam primeri, da so se radi ne pazljivosti, nevednosti ali malomarnosti okužile cele edinice.

Če se srbečica razpase po vsem telesu in ne pričnene zdravljenja pravččasno in energično, se v kanalčkih, ki jih napravlja svrbec, nabere umazanija in razni bacili, ki povzročajo gnojenje v koži. Dobimo razne vrste gnojnih izpušča-

jev, ki jim pravimo tudi garje. Nekateri pravijo srbečici tudi garje, vendar pod imenom garje razumemo samo posledič srbečice. Svrbec si na kozi poišče najraje takšen teren, kjer je koža mehka in ga ne cvira pri ritju. Ta mesta so: koža med prsti, nočranja stran rok in nog ter trebuh. Nikoli pa ne dobimo srbečice na koži glave, kajti tu je koža trda in lažje dostopna čiščenju. Najbolj značilno je, da se srbenje pojavi najmočneje takrat, ko se vlezemo in se ogrejemo. Zato zdravnik vedno vpraša, kdaj najbolj srbi, kajti poznamo tudi druge vzroke srbenja, ki pa se ne pojavljajo ob omenjenem času.

Zdravljenje moramo pričeti čimprej in ga izvesti energično. Najprvo se moramo sklopiti v vroči vodi in pri tem kožo močno odrgniti s kako grobo cunjo. Nato se namažemo z zdravilno mastjo ali tekočino, ki jo predpiše zdravnik. Ta zdravila imajo najrazličnejše nazive kot n.pr.: Mitigal, Novoscabin, Favorin, Scabex, Flemingks in podobno. Namažemo se dva večera zapored in nato naslednje jutrc po zadnjem mazanju napravimo zopet temeljito kopel. Največ se greši stem da se ne namažemo od glave do prstov na nogi, ampak samo na mestih, kjer najbolj srbi. Najvažnejše pravilo pa je, da se moramo po končanem zdravljenju preobleči v sveže perilo, obleko zlikati z mokro cunjo in koc prekuhati. Če tega ne napravimo, se svrbci, ki se nahajajo v obleki ali odeji, zopet naselijo v kozi in bolezen se ponovi. Če se bomo točno držali gornjih navodil, bomo imeli vedno uspeh, sicer bomo pa samo uničevali zdravila, ki se sedaj zelo težko dobijo.

Naša glavna naloga je, da preprečimo razširjevanje srbečice, kar se doseže na ta način, da za srbečico bolne oddelimo od skupnih ležišč in jim določimo poseben prostor za spanje. Kdor ima srbečico, se je ne sme sramovati in mora javiti bolničarju v edinici že vsak sum obolenja. Čim pa se nudi prilika, naj prične z energičnim zdravljenjem pa bo nadloge konec in noči bodo zopet mirne.

dr. Edvard

VOJAŠKI IN POLITIČNI PREGLED Zunanja in notranja situacija.

Vojni pregled: Zatišje, ki je vladalo na vseh frontah več kot en mesec, je prekinila velika zavezniška ofenziva, ki se je pričela v Italiji.

Zavezniška armada, katero sestavljata V. in VIII. armada, je po ogorčenih borbah že predrla Gustavovo in Hitlerjevo linijo in prodira sedaj z vsoto naglico proti Rimu za bežečimi Nemci. V dosedanjih operacijah je bilo zavzeto mesto Cassina in več drugih mest, zelo pomembnih in utrjenih.

Ta ofenziva še ni eden izmed glavnih udarcev ki bodo začeli padati z vseh strani na Hitlerjevo Nemčijo. Vse kaže, da je namen te ofenzive pritegniti na odčutni sektor čim več sovražnikovih sil in dati s tem čim boljše pogoje za uspešne udarce - za izkrcavanja na drugih sektorjih. S to ofenzivo hočejo zaveznički tudi odvrniti pozornost sovražnika od mesta, kjer bodo izvršeni glavni udarci.

Medtem ko se dokončujejo priprave za veliko ofenzivo na vzhodu in invazijo na zapadu, zavzema delavnost zavezniškega in ruskega letalstva vedno večji obseg. Velike skupine ruskega letalstva za dolge polete neprestano bombardirajo železniška križišča in druge vojno-vażne naprave v zaledju sovražnika. Zavezniško letalstvo bombardira neprestano, dan za nočjo, utrdbe na Atlantski obali, komunikacije in prometne naprave v zaledju sovražnika, industrijo v Nemčiji in vojno -važne naprave in pristanišča v Italiji in jugovzhodni Evropi. V Jugoslaviji je bil med drugim bombardiran Beograd, Bihač, Niš in še nekaj drugih krajev. Porušeni so bili kolodvori ter

skladisča municije in orožja.

Narodno osvobodilna vojska vodi ogorčene borbe z Nemci in ustaši po vsej Hrvatski. Posebno srdite so v Liki, kjer poraga naši vojski tudi zavezniško letalstvo.

V Jadranskem morju so naši borci zavzeli po hudi bojih otok Šolt, ki leži nasproti Splita. Uničena je bila celo posadka, ki se je nahajala na otoku. Ubitih je bilo 350 nemških vojakov in oficirjev.

V Bosni je bilo razbitih več četniških enot in zaplenjenega veliko orožja in arhiva. Naši so osvobodili mesto Živinice. V Dalmaciji je bilo osvojeno pristaniško mesto Stari grad.

Uspešne ofenzivne akcije vodi naša vojska v Slavoniji in Vojvodini, kjer je naša vojska v za dnjem času zaplenila precej vojnega materiala in orožja ter zadala sovražniku občutne izgube.

V Srbiji se vodijo srdite borbe z Nemci in četniki. Slednje vodi baje sam Mihajlović. Nemci zalagajo četnike z orožjem, municijo in hrancem. V zadnjih borbah so naši borci razbili več kolon bulgarskih vojakov in četnikov. Na meji Sandžaka in Srbije Nemci zbirajo nove moči najbrže zano- vo ofenzivo.

Po vsej hrvatski, Vojvodini, Slavoniji, Srbijski in Bosni se vrše dan za dan sabotažne akcije na progah, kjer vozijo nemški vlaki. Samo v zadnjem času je bilo iztirjrnih več desetin vlakov, pri čemer je bilo zaplenjenega precej vojnega materiala in orožja, ki se je vozilo za nemško vojsko.

Velika nemška ofenziva v Istri je popolnoma propadla.

Tudi v Sloveniji se vršijo hude borbe. Na Šta- jerskem je bila uničena neka sovražnikova po-

---

ZIVELI NAŠI ZAVEZNIKI: ANGLIJA, SOVJETSKA
ZVEZA IN AMERIKA !

---

stojanka in veliki rudnik premoga v Velenju. Sovražnik je zopet poskušal zavzeti mesto Žužemberk na Dolenjskem, a je bil odbit z velikimi izgubami. Imel je okrog 300 mrtvih. Naše čete so zavzele Trebnje. Boji se vodijo tudi na ostalih odsekih Dolenjske, posebno na progi Ljubljana-Novo mesto, na kateri je promet ze dalj časa ustavljen. Na Primorskem se vrše lokalne borbe. Na progi Ljubljana-Trst in Ljubljana-Zagreb so bili zopet iztirjeni vlaki. Promet je bil ustavljen za dalj časa.

Na Gorenjskem je bilo razbitih v zadnjem času več nemških in belogardističnih patrol. Zaplenjenih je bilo nekaj pušk in puškomitrailjez. Nemci kakor belogardisti so imeli pri teh naših akcijah precejšje izgube. Na progi Jesenice-Ljubljana so bili iztirjeni tovorni vlaki in en brzovlak, v katerem so se vozili Nemci. Uničene so bile lokomotive in veliko vagonov. Sovražnik je imel pri teh akcijah občutne izgube. Promet je stal pri vsaki akciji skoro po en dan.

Politični pregled: Velike priprave, ki se vrše za končne in odločilne udarce, so nekako zasencile pomembnejše politične dogodke.

V Kairu je podala ostavko Purićeva vlada. Bivši kralj Peter je nato poveril sestavo nove vlade dr. Ivanu Šubašiću, bivšemu hrvatskemu banu. To so poslednji poskusi, da bi se emigrantje iz Kaira združili z našo vlado, a vse to zaman. Jugoslovanski narodi nimajo nič več skupnega z nekdanjimi režimi, temveč si danes sami v teknu najtrše borbe ssovražnikom gradijo resnično ljudsko oblast. Prej ko slej bodo dobili ti napori jugoslovanskih narodov svoje priznanje. Sledilo bo priznanje naše vlade "de iure" od strani zaveznikov. Naša Narodno osvobodilna vojska postaja vedno močnejša. Krepi se z novimi borci in zavzema vedno zanosnejši polet. Danes sestavlja našo vojsko 11 armadnih korpusov s skupno pol milijona vojakov.

Francoski narodno osvobodilni odbor je v svojem zadnjem zasedanju sklenil, da se bo odslej imencval francoska začasna vlada.

Novi grški predsednik vlade je pozval vse Grke, da se čim tesneje strnejo v borbi proti nemškim in bolgarskim fašistom.

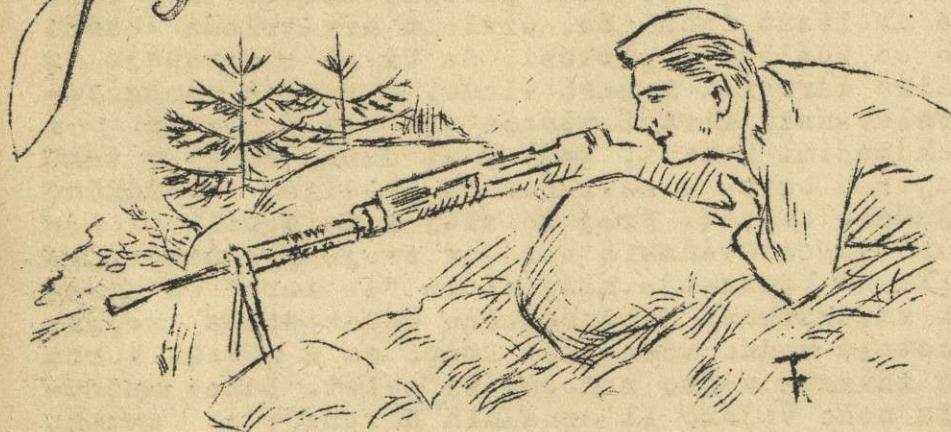
Vedno bolj narašča in se širi partizansko gibanje pri drugih svobodoljubnih narodih. Zelo so aktivni bolgarski, poljski in italijanski partizani. Vsem tem daje vzpodbudo junaška borba jugoslovanskih narodov, ki že več kot trideset mesecev vodijo svojo borbo proti skupnemusovražniku.

Ljubo

ŽIVELO oboroženo Jugoslovanskih narodov bratstvo

ZBROJEVKO SMO ZAPLENILI

Dan je bil vroč in zaspan. Vsaj malec sapice smo si želeli. Prijetna senca nas je zvabila v svoje okrilje.

Od nekod priteče stražar. Videli smo, zavil je h komandantu. **Zasumili smo:** nekaj novega mora biti. Spet bo najbrže ples.

"Mitraljezke trojke - zbor!" nenaščana zakliče komandant. "Tudi nekaj puškarjev lahko gre z menoj. Pa obrnite se tovariši!"

V kolčni hitimo čez hrib. Okoli trideset nas je. Komandant na čelu. Fantje hočejo kar drug po drugem, nihče neče biti zadnji. Nad Švabe gremo. Okoli trideset jih je. Tik pod taboriščem so šli. Mi tečemo, prehiteti jih moramo. Na izvidnici komandant pregleda položaje in že zdrsimo po strmini. Pridemo na rob. Pod nami je hiša.

"Dva mitraljeza sem, eden levo zgoraj! Strelci na položaje!" Komandantov glas je miren in preudaren. "V strelcih proti bajti! Hitro čez plano! Obkolite!" V trenutku smo čez obkoljujemo. Komandant je že v hiši. "Kje imate Švabe? Ta koj pokažite! Kje je klet?" Komandant pregleduje bajto. Tovariši mu pomagajo. Švabov ni.

"Naprej!" V strelcih hitimo po bregu - preti spodnji hiši. "Tovariš komandant, tu spodaj so!" zakliče eden od tovarišev. Komandant nam naznači, naj se nekoliko skrijemo, da nas prehitro ne opazijo. Sam je že spredaj, pregleduje in dela načrt. "Seveda so Švabi! Na položaje! Ena trojka sem - levo spodaj! Nabijajte od strani! Drugi mitraljez nekoliko više, strelci med obema. Malo više za robom bacač!"

Na sredi grape smo v polkrogu počez. Čisto levo še dva mitraljeza. Pod nami v grapi je bajta. Ležimo in opazujemo. Trije Švabi sede pred hišo

ostali so v njej. Nestrpno čakamo, kdaj bo že padlo povelje za ogenj. Švabi se spuste od bajte na levo. Prav proti naši spodnji zasedi gredo. "Ogenj!" Drrr - bum - ta-ta-ta! Strojnice pojo, puške pokajo. Ozračje se trese - med hribi odmeva kot grmenje.

To-to-to! Z naše leve strani pojeta breditela brezhibno. Pof! Bacač naziga. Mine. leta proti Švabom. Bum! - Bum!

Komaj sedaj se Švabi znajdejo. Nažigajo s strojnico - samo enc imajo! Po glasu sodimo, da je zbrojovka. Čiu - čiu - pif! Krogle žvižgajo visoko čez nas. Švabske brzostrelke reglјajo. Dum-dumke pokajo nekje v vejevju.

"Juriš!" zavpije komandant na vso moč. Divji krik "Juriš!" zagrmi z naših položajev. Tovariši skočijo kot zveri. Mi na levem krilu sploh ne slišimo povelja - naše strojnice imajo premočan glas. Levo krilo še vedno nažiga. Pridrvi komandant: "Zaprite ogenj in juriš! Ali ne slišite? Naprej!" Bacač dela z vso brzino. "Predaleč" zassisim in že ga tovariš prestavlja. Zadeti moramo v živo!

Švabska strojnica drdra. Pod nami je strma gola grapa. Prav sem naziga. Tu ne moremo navzdol. Odištimos na levo in ob robu jurišamo.

"Juriš! Naprej!" Levo krilo juriša. Komandant je že pred nami. "Naprej!" Švabska strojnica utihne. Najbrže jo je izkupil mitraljezec. Pokanje pohehuje, smo že pri bajti. Švabov ni več.

Domačinka pove, da so tekli po grapi na desno od hiše navzdol. "Prav gotovo je eden crknil ker so kričali "kaput"! Tri so pa vlekli s seboj!" Smo že na robu za bajto. Komandant je ze strojnicu na položaju. Nikogar ni več videti. Gudič vedi, kam so jo v strahu ucvrli.

"Hura! Hura!" nenadoma naravnost divje zavpije za nami. Bliskovito se obrnemo. So mogoče Švabi za hrttom? Tovariš Bremšak dviga v eni roki strj nice v drugi pištolo. "Priboril! Fantje - novo zbrojevko! Evo je! Hura! Pa še pištolo." Od ve-

selja ustreli dvakrat v zrak.

Tovariš komandant je že pri njem. Kar objema zbrojovko. Z vseh strani vpijejo tovariši - veselje je nepopisno! Takega plena pa ni zlepa. Brž nazaj k ubitemu Švabu. Graničar je. Dobro jo je dobil. Tudi niže dolni se oglase tovariši. Še tri mrtve Švabe so našli. Obrazi nam žare, zadosečenje nam gleda iz oči.

Kar drvimo nazaj v taborišče po hribu navzgor. Tovariši norijo od veselja - zbrojovka je vsa okrašena. Kar sami od sebe pojemo:

Naša četa v boj, v boj ...

Stane

"Sabotažna akcija na progi Jesenice - Radovljica!", se je glasilo povelje.

Kot jastrebi smo se spustili v dolino. Kričan je plala po žilah. Tista strast nas je prevzela, ki te obsede, ko drviš preko skal in korenin navzdol, nad prekletega okupatorja.

Šli smo na nevaren posel. Proga je strog zastražena; po njej se kretajo pojačane sovražne patrole. Švabe so izkušnje izučile.

A mi smo vsi razigrani. Pravi tiči smo skušaj. Sami stari partizani. Zastonj ne gremo, to smo vedeli. V gozdu ob vznožju hriba smo si odsekali kole. Potrebovali jih bomo. Zdaj pa počasi, previdno skozi temo preko polja naprej. Proga ni več daleč. Prisluškujemo vsakemu šumu. Ne sme nas iznenaditi sovražna zaseda; svojo naložgo moramo za vsako ceno izvršiti. Na cilju smo. Zasede so hitro in neslišno krenile na svoja mesta. Mi pa na delo! Treba je odviti vijake. Dva ključa imamo s seboj. Poizkusimo s prvim - prevelik, poizkusimo z drugim - premajhen. Smola!

Kaj sedaj? Spogledali smo se v mučni zadregi. Kaj res ne bo nič iz vsega skupaj? Smo zastonj prišli v dolino? In da se vrnemo v taberišče ne da bi Švabom napravili škodo! Pa s tolikšnim pričakovanjem smo hiteli v dolino! Kot težak kamen nam je leglo na srce.

"Tovariš!", nas iz topega razglašljanja zbuldi glas iz teme. Vodja patrole! Vsi se obrnemo v smer, odkoder je prišel glas. "Kdo ima le pfenigov v žepu?", vpraša s šepetajočim glasom. Zasmehjene se pritajeno, čeprav se nam je zdelašla neprimerena. Eden od tovarišev pa mu le pomoli novec. Tovariš Janček se skloni. Debelo smogledali in čakali, kaj bo počel z denarjem. Utihnile je vse. Dasi nihče nima upanja v uspeh smo vendar nestrpni od pričakovanja. Kaj nekihče tovariš? Saj je drugače resen in moder fant. Nenadoma vesel, glasen vzklik. "Pssst...!" svarimo vsi hkrati. Vijak je odvit. V klijuč, ki je bil prevelik, je potisnil Janček novec in ni mu več spodeljelo. Z naslado je odvijal. Nam pa se je kamen odvalil od srca. Brž je tračnica brez vijakov. Zdaj pa kole v reke! V hipu je tračnici pogubno odmaknjena v stran. Mi smo opravili svoje.

Sum v daljavi. Vedno bliže, vedno določneje. In dvoje luči kot dvoje oči mežika od daleč iz teme. "Vlak!", vzkliknemo vsi kot eden. Hitimo stran od proge. Prisluhnemo. Vedno bliže... Srca nam bijejo sunčevito. Po težkem sopihanju uganemo, da je vlak tovorni. "Zdajle!", zašepevatovariš. Močan sunek, silen hrup, ropotanje. Trenutek za tem gluha tišina, nobenega znaka, nobenega piska in nobenega glasu. Kot da je vse mrtno.

Navzkriž in počez štrle pošastni obrisi. Lokomotiva in trije težko obloženi vagoni iztirjeni in poškodovani. Proga uničena. Vsaj za en dan bo obstal promet.

Srečni, olajšanih src se vračamo. Še se bomo vrnili, še ti bomo škodovali, okupator!

VIBERIJSKE SLOVENIJE

Naša divizija je krenila preko Soče v najzapadnejše predele naše zemlje, med naše rojake, ki so ponesli slovensko besedo najdalj na zapad in zanjo največ pretrpeli.

Soča! Ob pogledu na njene zelene, razpenjene valove mi je zavriskalo srce in nehote sem vzkljeknil s pesnikom: "Krasna si bistra hči planin!" Vredna si naše krvi.

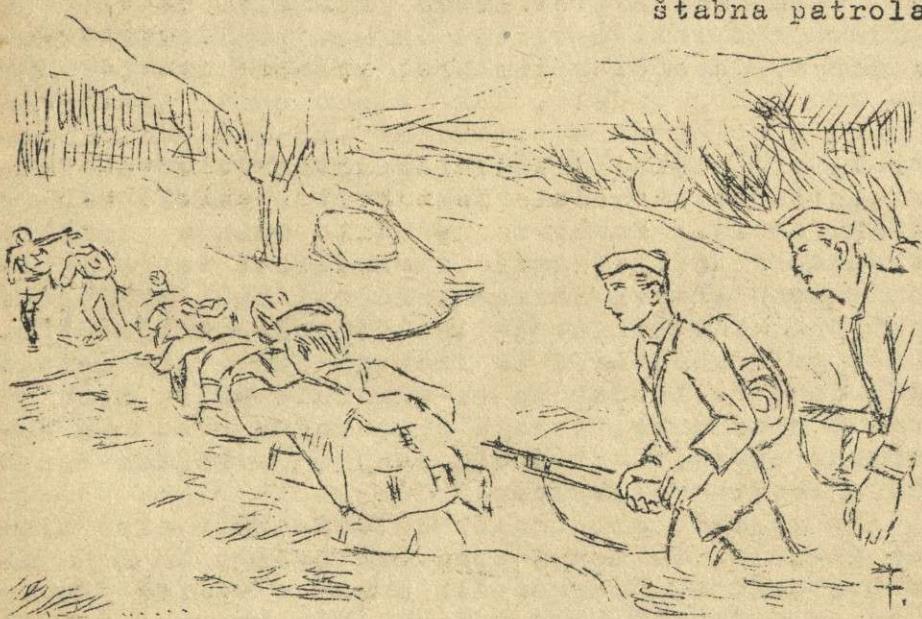
Samo razpadajoči kmetski domovi, raztreseni po peščenih gricih in robovih, pričajo o usodi, ki je bila delež slovenskega kmeta pod fašističnimi zatiralcji. Ljudi pa preveva nov duh, duh svobode, volja po osamosvojitvi. Prebudila in prerodila jih je zavest, da niso rojeni za sužnje, da novo sonce svobode vstaja tudi njim, da bodo odslej tudi sami uživali kruh svobodnih ljudi. Pozdravljalji so nas v nam komaj razumljivi govorici, toda z ognjem in navdušenjem. V kratkem času smo se prav dobro razumeli. Tu nam je prišel nasproti sivi ded in nam prav okorno stavljal vsa mogoča vprašanja, včasih tako otročja da smo takoj videli, kako slabo so ti ljudje poučeni o položaju v svetu. Mi smo jim postali varuhji, prijatelji in učitelji. Matere so se zagnjeno spraševale: "Zakaj mi je padel sin na ruski fronti? Zakaj mi je ubilo moža v nemškem rudniku?" Sedaj je bilo vsem jasno: vsega je bil kriv samo krvavi fašizem. Začeli smo prirejati mitinge, katerih se je udeleževalo vse ljudstvo. Naši politkomisarji in propagandisti so delali noč in dan. Ljudem so se odpirale oči, v njih je raslo spoznanje, vstajalo navdušenje za našo slovensko stvar. In v srcih se jim je vnemal gnev do njihovih zatiralcev.

Na to naše plodonosno delo fašisti niso mirno gledali. Že takoj prvi dan našega bivanja onstran Soče so nas napadli Švabi z veliko premočjo, a opravili niso veliko. V njihovih vrstah

so bili močni oddelki prisilno mobiliziranih Rusov in ti so v celih klonah prestopali na našo stran, čim so učledali rdečo zvezdo na naših pokrivalih. In zdaj, ko so udarili na Švabe, na svoje tlačitelje, zdaj šele so pokazali, kaj zna jo. Zmeraj in povsod samo juriš. Jaz sam sem bil dodeljen ruskemu bataljonu, kar me je spočetka nekoliko uplašilo. A sredi teh dobrih, korenjaških fantov sem se hitro navzel njih junaka duha. Naš bataljon je v nekaj dneh dosegel sijajne uspehe. Samo v eni bitki je padlo nad sto SS-ovcev, ostali so pa popustili konje in orožje ter se pognali v divji beg. V borbah tega ruskega bataljona mi je postalo brž jasno, zakaj žanje Rdeča armada tako sijajne uspehe.

Ljudstvo se je divilo našemu junaku in nam nudilo vsega, samo da mu preženemo zatiralce. Po enem mesecu borb in kulturnega dela se je naša divizija, preizkušena in prekaljena od zmagovalnih borb, vrnila preko Soče.

Larko
štabna patrola

Pjeti ženi

Usoda Tvoja mi je zameglena in neznana,
pregnana z doma si padla v roke Kajna.
A vem, čeprav hudo skeli Te rana,
prepričana si, da ločitev ne bo trajna.

V mraku čakaš dne, ko vzide sonce nam svobode.
Vso bol ločitve skrivaš v se, naj bo, kar bo.
Le da sovrag nekoč bo poteptan in strt
in narod Tvoj odvrže suženjske okove.

Ko sem pri slovesu zagledal v Tvoje se oči,
prevzela me je neka temna slutnja,
da bo preteklo mnogo dni - noči,
poprej ko mine to trpljenje, mora mučna.

Razumem Tvojo materinsko bol,
ko silno hrepeniš po možu, dveh sinovih,
ki kot en mož so vstali na branik teptane
domovine,
v borbo, da sovrag čim prej iz naše zemlje
zgine.

Trpljenje do sedaj je delež matere slovenske,
stoletja že prenašala je muke te peklenske.
A danes še in še čez nekaj dni
mi poskrbimo, da za vedno mine.

Perun
I. bat.

bi mekoj Щ З ruščine - я ю лекција

Pričenjamo s tečajem ruščine. Hočemo vam dati nekaj osnov za študij ruskega jezika, predvsem pa vzbuditi zanimanje zanj in s tem je glavni naš namen dosežen. Jezik bo prav gotovo vsakogar zanimal, saj je ruščina najbolj razširjen bi dejal uradni jezik narodov SZ, v katero gleda danes vsak partizan s ponosom in upanjem kot v zvezdo vodnico, rešiteljico človeštva. Znanje ruščine pa obenem omogoča večje zblížanje s temi narodi, daje možnost seznaniti se z rusko kulturo, posebno z literaturo, z jezikom Gorkega, Dostoevskega, Tolstoja, Puškina in drugih velikanov. Potem bomo še bolje mogli razumeti od kod ta borbenost in jeklena vztrajnost narodov SZ, odkod ta nepremagljiva moč njihovih železnih pesti, ki danes noč in dan tolčejo po glavah naših skupnih sovražnikov.

Učenje jezika bo gotovo vsakomur v veselje, saj je zelo soroden slovenskemu. Vendar pa ravno ta sorodnost lahko pripelje v zmoto, zato je pri študiju brezpogojno potrebna natančnost. Glavna težava izgovorjave je naglas, ki zanj ni posebnih pravil. Naglašanje je včasih popolnoma drugačno kot v slovenščini, zato stavljamo na vsako večzložno besedo naglas, ki ga v normalnem ruskem besedilu ni.

Rusi imajo kakor Srbi in Bolgari, cirilsko abecedo, kar nam bo delalo težave s tiskom. Podajamo abecedo v celoti, nato pa se bomo v glavnem držali latinice. Vsak si lahko potem sam nadomesti latinske črke s ciriličnimi. Nekaj črk je enakih ali podobnih latinskim, ogledali si bomo le tiste, ki jih najdemo le v ruščini.

RUSKA ABECEDA :

a	А а	Ӑ а	r	П п	Ӣ н
ь	Б б	Ӗ ԡ	s	Р р	Ӫ ӫ
v	В в	Ѷ ѷ		С с	Ҫ ҫ
g	Г г	Ҭ ҭ	t	Ҭ т	Ӎ ӎ
d	Д д	Ԇ ԇ, ڳ	u	Ү ү	Ӯ Ӯ
e-je	Ӗ ӗ	Ӗ ӗ	f	Փ Փ	Փ Փ
(jo)	Ӭ Ӭ	Ӭ Ӭ	h	Х х	Х х
ž	Ж ж	ڸ ڸ	c	Ц ц	ҵ ҵ
z	З з	Ӡ Ӡ	č	Ч ч	Ҷ Ҷ
i	И и	Ӥ Ӧ	š	Ш ш	Ӯ Ӯ
j	Ӣ Ӣ	Ӯ Ӯ	šč	Щ щ	Ӱ Ӱ
k	К к	Ҝ ҝ	y	Ы ы	Ҽ ҽ
l	Л л	Ӆ Ӆ	e	Э э	Ӭ Ӭ
m	М м	Ӎ Ӎ	ju	Ю յ	Ӥ ӥ
n	Н н	Ҥ Ҥ	ja	Я я	Ѩ Ѩ
o	Ѻ Ѻ	Ѻ Ѻ	-	Ӗ Ӗ	Ӗ Ӗ

ü Znak za črko -j-. Pišemo ga le na koncu besed ali pred soglasniki:

мој тројка пјечкүй трамвай чај
moj, trójka, rúskij, tramváj, čaj

V zvezni s samoglasniki imamo posebne znake.

ѧ Znak za -ja-: ѧгода ѧնեզ զեմլյա
jágoda, Jáněz, zemljá

H Znak za -ju-: *Hočrabača* 102 6 paro
Jugoslávija, jug, v rajú

e Znak za -je-: *Érpóna* Docmoélskuš
Jevrópa, Dastajéfskij
ali -jo-: *ěrka* če
jolka(jelka), jož(jež)

Vsak -e-, ki stoji na začetku besede, ali za samoglasnikom se izgovarja kot -je- ali -jo-. Kdaj se izgovarja -jo- ni v ruskem besedilu posebej označeno, mi bomo to označevali z -ë- in si je treba vsak slučaj posebej zapomniti. Ta -jo- je vedno naglašen.

3 Znak za čisti -e-. Najdemo ga večinoma v tujkah. V ruskih besedah je redek:

ékonóm nožzij, *ənðxa* šmom
ekonóm, paézija, epóha(doba), étot(ta)

ш Znak za -šč-, se izgovarja kot -šš-:
mobđpuui užyka užemka
taváriš, ššúka(ščuka), šsjotka(ščetka)

ы Znak za trdi -i-, ki se izgovarja nekako med -i- in -u-: *cup* püða čeñ
syr(sir), rýba(riba), syn

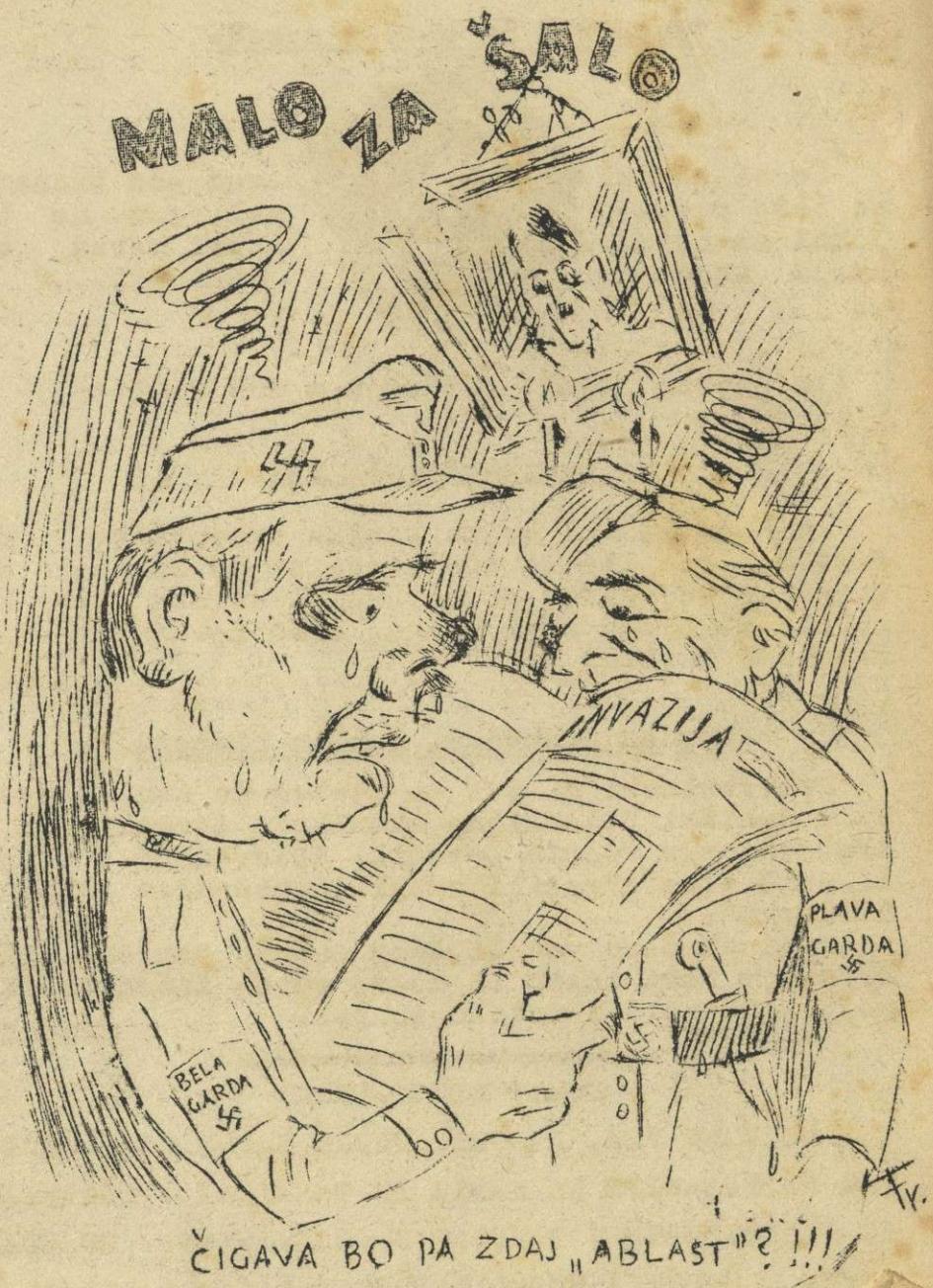
ь Mehki znak. Se ne izgovarja, označuje le, da je predstoječi soglasnik mahak:

kõñb npušmeļs yrúmeļs mat'br
konj, prijátelj, učitelj, mat'(mati)

Ruščina je mehak jezik. Vsak soglasnik, ki stoji pred mehkim samoglasnikom, je mehak, to je, da se izgovori nekako s koncem jezika z majhnim -j- nastavkom. Torej se -lipa- izgovori nekako kot -l'ipa-(l'ipa), vendar -j- nima polne veljave. Za mehčanje pa tudi za sklanjatev je zelo važno zapomniti si sledečo razpredelnico:

Trdi samoglasniki	a	o	y	ы	и	я	-
mehki	"	ä	ë	io	u	œ	ø

Mehčanje bomo označevali z znakom -''. Marko

"Fuehrer" in nemški narod.

"Če bi nemški
no težo propa-
jokal za njim...
svojo usodo

narod pod trenut-
del, jaz ne bi
kajti narod bi
zaslužil..."

(iz govora Adolfa Hitlerja z dne 8.11.43.)

Če verjamete ali ne.

Na ladjah, ki sojih nemške podmornice že zdavnaj potopile na dno morja, se je izkrcalo za vezniško vojaštvo. Ko bo hrabro nemška vojska mobilna zadnjega sovražnika, bodo zavezniki vkorakali v Berlin.

Črjondr

Kakršen gospodar, takšen hlapec.

Švabobranski hlapci ne posnemajo Nemcev samo v taktiki "elastične obrambe", temveč tudi v sestavljanju vojnih poročil. "Slovenec" z dne 11.maja piše o "veliki zmagi domobranov v Žužemberku".

Radi bi samo vedeli, čemu so tako panično pridrveli v Novo mesto in zakaj so na žužemberških poljanah pustili toliko trupel.

Črjondr

POZIV ČITATELJEM!

POZIVAMO VAS, DA TRI SVOJIH SABOTAŽNIH AKCIJAH NE POZABITE NA PAPIR IN TEHNIČNI MATERIAL IN GA POŠLJETE V TEHNIKO B GORENJSKEGA ODREDA! S TEM OLOGOČITE REDNO IZDAJO NAŠEGA GLASILA!